Nr. 54. Środa, 15. maja 1929. Poznań.

# RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

ORGAN DLA HANDLU i PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

Rynek Drzewny: Rok XI. Rynek Budowlany: Rok II.

## Państw. Nadl. Wejherowo

sprzeda na ogólnych warunkach sprzedaży drewna, obowiązujących w Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu, następujące drewno użytkowe sosnowe ze zrębów roku gospodarczego 1929.

**Los 1.** Leśnictwo Tempcz, oddział 4a, dłużyce sosnowe 99 szt. ogólna masa 44,72 m³, w tem III kl. 37.67, IV kl. 7.05 m³. Odległość od st. kol. Luzino około 10 km.

**Los 2.** Leśnictwo Rekowo, oddział 85, 93 i 99 dłużyce sosnowe 240 szt. ogólna masa 478.68 m³, w tem I kl. 199.21, II kl. 242.88, III kl. 36.00, IV kl. 0.59 m³. Odległość od st. kol. 5 km.

**Los 3.** Leśnictwo Miga, oddział 158 i 174 dłużyce sosnowe 445 szt. ogólna masa 128.94 m³, w tem III kl. 90.59, IV kl. 38.35. Odległość od st. kol. Wejherowo ok. 5 km.

Pisemne oferty z napisem „Submisja na drewno użytkowe" należy nadesłać do Nadleśnictwa Wejherowo do dnia **17 maja 1929 r.** godz. 11 przedpoł., poczem o godz. 11,30 nastąpi otwarcie ofert. Cenę należy podawać przeciętnie za każdy los osobno. Koszta wyciągania drewna przy losach nr. 1, 2 i 3 ponosi kupujący. Zatwierdzenie ofert zastrzega się Dyrekcji w Toruniu. **Państwowy Nadleśniczy.**

## Państw. Nadl. Przymuszewo

poczta Lipnica, powiat Chojnice, stacja kolejowa Chojnice sprzeda w drodze pisemnego przetargu (submisji) w dniu **24 maja 1929 r.** drewno użytkowe sosnowe z cięć roku gosp. 1928-29.

**Los 1.** Leśnictwo Kiedrowice, oddz. 311d — 401 sztuk dłużyc sosn. o masie 91.50 m³, w tem II kl. 0.32, III kl. 38.77, IV kl. 52.41 m³. Odległość od st. kol. Brusy 16 km.

**Los 2.** Leśnictwo Kiedrowice, oddz. 282b — 114 sztuk dłużyc sosn. o masie 29.93 m³, w tem II kl. 2.16, III kl. 27.60, IV kl. 0.17 km. Odległość od st. kol. Brusy 16.5 km.

**Los 3.** Leśnictwo Modrzejowo, oddz. 135c — 25 sztuk dłużyc sosn. o masie 7.53 m³. Odległość od st. kol. Lubnia 18 km.

Pisemne oferty z napisem „Submisja" w zalakowanych kopertach należy nadsyłać do Nadleśnictwa do dnia **24 maja 1929 r.** godz. 11 przedpoł., poczem nastąpi otwarcie ofert o godzinie 11.15 w obecności przybyłych oferentów. Przetarg odbędzie się na obowiązujących warunkach sprzedaży wyrobionego drewna w drodze pisemnego przetargu (submisji), które są do przejrzenia w Dyrekcji Lasów Państwowych i w Nadleśnictwie.

Oferty nieodpowiadające warunkom, nie będą uwzględnione. **Państwowy Nadleśniczy.**







## Państwowe Nadleśn. Kartuzy

poczta i st. kol. Kartuzy, sprzeda na ogólnych warunkach sprzedaży drewna wyrobionego, obowiązujących w D. L. P. w Toruniu następujące drewno użytkowe sosnowe z roku gosp. 1928-29.

**Los 1.** Leśn. Dzierżążno, oddz. 26, 238 szt. o masie 129.52 m³, a to I kl. 1.91, II kl. 17.93, III kl. 88.07, IV kl. 22.99 m³. Odległość od st. kol. Dzierżążno 2 km.

**Los 2.** Leśnictwo Dzierżążno, p. c. l., 143 sztuk o masie 96.31 m³, a to II kl. 11.27, III kl. 77.19, IV kl. 7.85 m³. Odległość od st. kol. Dzierżążno 2.5 km.

**Los 3.** Leśn. Dzierżążno, p. c. l., 196 szt. o masie 131.38 m³, a to I kl. 3.20, II kl. 62.72, III kl. 63.93, IV kl. 1.53 m³. Odległość od st. kol. Dzierżążno 2 km.

**Los 4.** Leśn. Sianowo, oddz. 222a, 183 szt. o masie 77.30 m³, a to II kl. 2.69, III kl. 51.38, IV kl. 23.23 m³ Odległość od st. kol. Prokowo 5 km.

**Los 5.** Leśn. Kosowo, oddz. 177, 98 szt. o masie 70.57 m³, a to II kl. 3.19, III kl. 52.26, IV kl. 5.23 m³. Odległość od st. kol. Prokowo 6 km.

**Los 6.** Leśn. Kosowo, oddz. 169, 70 szt. o masie 39.17 m³, a to II kl. 6.98, III kl. 32.19 m³. Odległość od st. kol. Prokowo 5 km.

**Los 7.** Leśn. Kartuzy, p. c. l., 72 szt. o masie 43.85 m³, a to I kl. 4.66, II kl. 9.83, III kl. 24.47 m³. Odległość od st. kol. Kartuzy 1.5 km.

Pisemne oferty z napisem „Submisja na drewno użytkowe" należy nadesłać do dnia **22 maja 1929 r.** godz. 11 przedpoł., poczem nastąpi otwarcie ofert w kancelarji Nadleśnictwa.

Cenę należy podawać za 1 m³ na każdy los z osobna w złotych i jego dziesiętnych w cyfrach i słowami.

Bliższych wyjaśnień co do warunków sprzedaży udziela Nadleśnictwo.

**Nadleśniczy Państwowy**

Nr. .54 Środa 15. maja 1929. Poznań.

# RYNEK DRZEWNY I BUDOWLANY

ORGAN DLA HANDLU i PRZEMYSŁU DRZEWNEGO ORAZ BUDOWLANEGO

OFICJALNY ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW DRZEWNYCH W POZNANIU

OFICJALNY ORGAN GIEŁDY DRZEWNEJ W BYDGOSZCZY

**Rynek Drzewny: Rok XI. Wychodzi w poniedziałki, środy i piątki. Rynek Budowlany: Rok II.**

PRZEDPŁATA na maj 1929 r. wynosi: w Poznaniu przy odbiorze w ekspedycji: 6,00 złote. Na pocztach 6,45 złote. Pod opaską wprost z ekspedycji w kraju i w wolnem mieście Gdańsku: 7,50 złote. Pod opaską za granicą (oprócz Gdańska): 8,00 złotych. Numer pojedyńczy kosztuje: w Poznaniu w Ekspedycji 50 groszy. Z przesyłką pocztową w kraju i w wolnem mieście Gdańsku 60 groszy. Zagranicą 70 groszy.

Redakcja, Administracja i Ekspedycja „RYNKU DRZEWNEGO I BUDOWLANEGO": Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 1820
DRUKARNIA: Poznań, Wielkie Garbary 20. Nr. telefonu 3406.
Konta bieżące: P. K. O. 206377 — Bank Handlowy w Warszawie Oddz. w Poznaniu — Bank Przemysłowców Poznań — Bank Pozn. Ziemstwa Kredyt. w Poznaniu.

OGŁOSZENIA: Za tekstem: 20 gr. od miejsca mil metr. (strona czterołamowa). W tekście zaś lub przed tekstem: 55 gr. od miejsca milimetr. (strona dwułamowa) OGŁOSZENIA: Z tabelkami o 30 procent więcej. Przy większych i kilkakrotnych ogłosz. stosowny jest rabat. Dla poszukuj. posad przy jednorazowem ogłoszeniu 30 proc., przy dwurazowem 40 proc. i przy trzyrazowem 50 proc., rabatu. — Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia — zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. —



# Stan zatrudnienia tartaków

Tartaki nasze, jako najbardziej rozpowszechniony typ pierwszej obróbki czy też przeróbki drewna były i są nadal przedmiotem zainteresowania. Zanim przystąpimy do scharakteryzowania ich stanu zatrudnienia, podamy najpierw dane G. U. S. w tej sprawie, które przedstawiają się jak następuje:

| Miesiąc | Tartaki czynne | Tartaki nieczyn. | Stan zamówień w % ogółu robotników | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | | dobry | średni | zły |
| | | | **1928** | | |
| Styczeń | 492 | 120 | 10,1 | 73,5 | 16,4 |
| Luty | 527 | 88 | 9,3 | 71,1 | 19,6 |
| Marzec | 549 | 75 | 12,2 | 70,4 | 17,4 |
| | | | **1929** | | |
| Styczeń | 463 | 155 | 9,4 | 61,0 | 29,6 |
| Luty | 459 | 154 | 7,2 | 54,0 | 38,8 |
| Marzec | 480 | 132 | 9,1 | 55,3 | 35,6 |

Recesja konjunktury, czyli jej cofanie się, uwidocznia się tu stosunkowo dość wyraźnie.

**Tem niemniej stwierdzić wypada, że pogłoski o rzekomem unieruchomieniu wielkiej cyfry tartaków są wyolbrzymione i niezgodne z istotnym stanem rzeczy. Mamy bowiem do zanotowania spadek cyfry zatrudnionych tartaków** w I kwartale r. b. w porównaniu z tym samym okresem 1928 r. **o 11%.** Ubytek wprawdzie dotkliwy, gdyż chodzi o średnie i większe przedsiębiorstwa, zatrudniające od 20 robotników wzwyż. Z drugiej jednak strony spowodowany on został siłą wyższą niż konjunkturą, bo tęgiemi, jak wszyscy wiemy, mrozami, które zmuszały częstokroć do przerywania pracy, a przynajmniej jej ograniczenia.

Nieco gorzej przedstawia się sprawa, jeżeli pod uwagę weźmiemy stan zamówień. Staliśmy się już skromnymi i nie żądamy, by tartaki były dobrze zaopatrzone w zlecenia i zadowalamy się, jeżeli zatrudnienie jest średnie. Tu **uwidocznia się większy spadek, dochodzący do 25%, jeżeli porównamy te same czasokresy.**

Rzecz jasna, że mniejsze i gorsze zatrudnienie w działach czynnych pociąga za sobą **powiększenie po stronie złego zajęcia, które zwiększyło się prawie o 100%.**

Jakkolwiek mamy (jak powyżej) cyfrowe dane, wyrażające niby z absolutną pewnością stan obecny, to jednak nie są one jeszcze miarodajne, gdyż obejmują okresy stosunkowo krótkie, a temsamem zawierają w sobie czynnik wahań konjunkturalnych, czynniki przypadkowości. Jak już bowiem wyżej zaznaczyliśmy, na początku r. b. panował okres niezwykły, bo silne mrozy. Wobec tego podane powyższe cyfry są przypadkowe, gdyż nie odzwierciadlają one stanu normalnego.

Popłoch i różne, niekiedy nawet fantastyczne wersje, napotykane w prasie codziennej i nawet w sprawozdaniach związków gospodarczych są może uzasadnione w odniesieniu do niektórych mniejszych obwodów gospodarczych, lecz w żadnym wypadku w stosunku do całości naszego tartacznictwa. Wpływy atmosferyczne wytworzyły słabą konjunkturę i oba czynniki razem wziąwszy składają się na ogólną recesję. O ile chodzi o ścisłość, natenczas stan zatrudnienia tartaków naszych ani w przybliżeniu tak nie ucierpiał jak obroty handlowe. Nie mając jeszcze żadnych cyfrowych danych za kwiecień i maj i nie mogąc przewidzieć stanu rzeczy na kilka tygodni naprzód, stwierdzamy jednak, że o ile chodzi o spadek stanu zatrudnienia w tartacznictwie, to ma on raczej charakter konjunkturalny, a więc strukturalny.

# Silniki parowe i powietrzne

Tartaki nasze posiadają maszyny do przeróbki drewna, które pracują, poruszane zazwyczaj siłą pary i tylko w nielicznych wypadkach posługują się siłą wody, a częściej już — elektryczną i powietrzną. Bezwarunkowo siła wody jest najtańszą, lecz ta nie zawsze znajduje się na miejscu i zresztą, jeżeli chodzi o względy praktyczne, siła pary jest bodaj najodpowiedniejszą, gdyż wszędzie można ją zaprowadzić, chociaż jest droższą (od wody), gdyż dochodzą jeszcze koszta opału, które jednak z drugiej strony dla tartaków nie przedstawiają się wysoko, bowiem materjałem opałowym służą trociny i inne nieużyteczne odpadki drzewne. Jest jeszcze inna przyczyna, pozbawiająca praktycznego znaczenia siły wodnej, a mianowicie w miejscowościach o zimnym klimacie woda zamarza, wskutek czego koła wodne i turbiny są nieczynne; praca ich pozostaje również w zawieszeniu podczas wylewu wód. I przeciwnie — maszyna parowa pracuje niezależnie od zmiany warunków atmosferycznych. Jeżeli czas tarcia drewna jest ściśle ograniczony, to rzeczą wskazaną jest posługiwać się ruchomemi maszynami parowemi — lokomobilami. Ma to swe bezsprzeczne znaczenie z punktu widzenia oszczędnościowego, gdyż używając lokomobilę, tem samem zbyteczną rzeczą jest budować fundamenty i kominy, co, jak wiadomo, wiąże się z wielkiemi kosztami.

Maszyny parowe pracują wskutek działania przypływu i prężności pary wodnej. Ta ostatnia, wytworzona w kotle, dostaje się pod tłok, szczelnie przylegającego do ścian cylindra parowego. W tłoku jest osadzone ramię tłokowe, do niego zaś przytwierdzą się zawiasowe ramię korbowe, które swym drugim końcem trzyma czop korbowy. Wskutek nacisku pary tłok posuwa oba ramiona i nadaje ruch obrotowy korbie, osiom i kołom maszyny. W wypadku, jeżeli tłok znajdzie się w krańcowem położeniu, czyli w t. zw. martwym punkcie, wówczas nie pozostaje nic innego, jak wpuścić parę pod tłok z drugiej strony. Jeżeli zaś chodzi o podział na obie strony tłoka, to uskutecznia się on przy pomocy jednego lub dwuch suwaków. W tym ostatnim wypadku górny suwak, zamykając przypływ pary, przyczynia się do popychania tłoka parą lecz wyłącznie tylko rozprężeniem, natomiast funkcja dolnego suwaka polega na podziale tej pary. Dlatego też górny suwak nazywa się rozprężającym, dolny zaś rozdzielczym.

Parę wpuszcza się bezpośrednio do jednego cylindra, albo wpierw do mniejszego, a potem do większego cylindra. Współczesne maszyny zespolone (t. zn. takie, które posiadają kilka cylindrów, przez które para przechodzi po kolei) są zaopatrzone zbiornikiem, wyrównywującym siłę i bieg maszyny. Cylindry maszyny parowej, używanej w tartakach, zasadniczo leżą w pozycji podłużnej obok siebie względnie jeden za drugim. Nie trzeba chyba dodawać, że utrzymanie maszyny w czystości oraz używanie smarów w dobrym gatunku, stwarzają razem nieodzowny warunek sprawnego działania maszyn parowych. To też jest rzeczą wskazaną używać do tych celów oliwę destylowaną, maszyny zaś powinne być izolowane w ten sposób, że należy umieszczać je w osobnych ubikacjach. Co się tyczy kół rozpędowych, to powinne być one możliwie jak największe. Zasadniczo ciężar ich ma wynosić 1100 kg na każde 110 mm średnicy cylindra.

Z wielu systemów kotłów parowych w tartacznictwie używa się w przeważnej mierze kotłów płomieniowych, rzadziej — płomiennych (ogniorurkowych). Pierwszy system kotłów przynosi bodaj lepsze usługi wtenczas, gdy zachodzi potrzeba wytworzenia większej ilości pary, t. zn. kiedy w ruch jednocześnie puszcza się kilka maszyn. Drugi system — kocioł płomienny jest o tyle mniej praktyczny, że charakter budowy jego stwarza pewne trudności przy czyszczeniu, to też wymaga on czystej wody. Zaletą zaś jego jest stosunkowo szybkie ogrzewanie się, wskutek czego posiada on najważniejsze warunki, odpowiadające pracy okresowej. Zaznaczyć przytem wypada, iż przy tego rodzaju kotłach umieszcza się palenisko podkotłowe.

Wkońcu słów parę w sprawie poruszania maszyn powietrzem.

Sprężone powietrze, używane do poruszania świdrów i dłut maszynowych, posiada wyraźną przewagę nad prądem elektrycznym, zastosowanym do tego celu, ponieważ usuwa niebezpieczeństwo powstania pożarów wskutek wad w instalacjach elektr., pozatem odnośne urządzenie nie jest związane ze znacznemi kosztami i, co niemniej jest ważne, łatwo je można przenosić, w miarę potrzeby, z miejsca na miejsce. Do maszyn instalacji powietrznej należy zaliczyć maszynę ssąco - zgęszczającą, czyli inaczej — kompressor. Składowemi częściami jej są: chłodnica, zbiornik i rury, dla przeprowadzania powietrza. Proces zgęszczania powietrza, najczęściej odbywa się stopniowo w dwuch cylindrach względnie w jednym i to w ten sposób, że najpierw do 4 atmosfer, a potem do 8. Zgęszczone powietrze przechodzi przez chłodnicę do zbiornika, potem zaś przewodami i gumowemi wężami do odnośnych przyrządów. W przewodnikach są umieszczone filtry, które chwytają pył i rdzę oraz oliwiarki, tłuszczące rury. Kompressory benzynowe są zazwyczaj przewoźne. Z narzędzi, używanych do obróbki drewna, a uruchomianych powietrzem są najbardziej rozpowszechniane młotki dłutkowe. Młotek taki składa się z głowy, w której mieści się komora wentylowa, z cylindra roboczego, z dłuta i ze stalowego, ciężkiego tłoka, wypełniającego cylinder. Powietrze, działające na tłok, uderza w dłuto, umieszczone w otworze młotka. Po każdem uderzeniu, tłok cofa się i wykonuje powtórne uderzenie. Małe młotki, które uderzają szybko, t. zn. ok. 10.000 razy na minutę, są najlepsze. Powietrzem porusza się również wiertarki. Te działają w jednym i dwuch kierunkach. Wiertarki, przeznaczone do obróbki drewna, posiadają obrót dwukierunkowy. W tych maszynach powietrze nie działa na tłok, lecz na skrzydła zupełnie małej turbiny.

# Kalendarz terminowy.

Skróty: L = licytacja, S = submisja, P — przetarg, W = z wolnej ręki.

| Miejscowość | Dyrekcja wzgl. wojew. | Sprzedający | Spos. sprz. | Termin | Kłody i dłużyce użytkowe m³ sosna | świerk | jodła | dąb | buk | brzoza | olcha | Uwagi | Kopalniaki rodz. drew | Kopalniaki m³ | Papierówka rodz. drew. | Papierówka mp. | Opał mp. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Wierzchlas | Bydgoszcz | Nadleśn. | S | 16. V. | 170 | — | — | — | — | 67 | — | w tem † sosny 2,71 m3, brzozy 7,84 m3 | | – | | — | — |
| Radom | Radom | D. L. P. | P | 16. V. | 3662 | — | — | — | — | — | — | | | — | | — | — |
| Radom | Radom | D. L. P. | P | 16. V. | 1972 | — | — | — | -- | — | — | | | — | | — | — |
| Rozdrażewo | Poznańskie | Admin. Dóbr Krotoszyńsk. | L | i 16 V. | 160 | 8 | — | — | — | — | 2 | i akacji 11, brzoza wałki użytk. 110 | | — | | — | 1350 |
| Woziwoda | Bydgoszcz | Nadleśn. | S | 17. V. | 867 | — | — | — | — | — | — | | sosna | 1787 | | — | 3589 |
| Twarożnica | Bydgoszcz | Nadleśn. | S | 17. V. | 345 | — | — | — | — | — | — | | sosna | 3921 | | — | — |
| Piaski | Poznańskie | Nadleśn. | S | 17. V. | — | — | — | 173 | — | — | — | | | — | | — | — |
| Radom | Radom | D. L. P. | P | 17. V. | 1762 | — | — | 1544 | — | — | 18 | | | — | | — | — |
| Dorotowo | Poznańskie | Państw. B. R. Grudziądz | P | 17. V. | 2000 | — | — | 1100 | — | 260 | 30 | i buk., gr., kl. 30 m3, lipow. i csik. 100 m3, i wałki użytk. dęb. 2000 i olchy 150 mp. | | — | | — | 2000 |
| Chociński Młyn | Bydgoszcz | Nadleśn. | S | 17. V. | 2432 | — | — | — | — | — | — | | | -- | | — | 1187 |
| Radom | Radom | D. L. P. | P | 21. V. | 2506 | — | – | — | — | — | — | | | — | | — | — |
| Radom | Radom | D. L. P. | P | 22. V. | 3199 | — | 4252 | 42 | — | — | — | | | — | | — | — |
| Rydzyna | Poznańskie | Z.D.Fundacji Sułkowskich | S | 28. V. | — | — | — | – | — | — | — | | sosna | 897 | | — | — |
| Krotoszyn | Poznańskie | Admin. Dóbr Krotoszyńsk | S | 28. V. | — | — | — | — | — | — | — | | sosna | 1000 | | — | — |

# Rynek wschodnio-małopolski

Izba przemysłowo - handlowa we Lwowie podaje następujące ceny średnie targowe w obrocie krajowym loco wagon stacja załadowcza w województwach Lwów, Tarnopol i Stanisławów: drewno dębowe: kloce od 3 m długie i wyżej, od 50 cm średnicy, kl. I — zł 150, kl. II — zł 100, kl. III — zł 65, 40 do 49 cm średn. — zł 125, 100 — 65, 30 do 39 cm średn. — zł 90—60, 20 do 29 cm średn. i wyżej — zł 30; materjał rżnięty 3 m dług. i wyżej boulsy w bloki złożone — zł 255—200, brusy nieobrzynane — zł 165—120, deski nieobrzynane — zł 150—105, deski i brusy obrzynane od 1,5 m w górę — zł 260—230, deski i brusy obrzynane od 1 m dług. zwykłe krajowe — zł 180—120, fryzy krótkie — zł 260—220, fryzy długie — zł 280—240, deszczułki i fryzy posadzkowe — zł 11.75—10.50; drewno jesionowe: kloce od 3 m i wyżej długie, wymiary inne jak przy drewnie dębowem — zł 140—100, zł 95—65, zł 50, materjał rżnięty 3 m dług. i wyżej boulsy — zł 230—185, brusy nieobrzynane — zł 180, deski nieobrzynane — zł 165, deski i brusy obrzynane — zł 130; drewno brzostowe: kloce od 3 m i wyżej długie, wymiary jak wyżej — zł 70, zł 50, materjał rżnięty boulsy — zł 150, brusy nieobrzynane i deski — zł 120, deski i brusy obrzynane od 1,5 m dług. i wyżej — zł 100; drewno jaworowe: kloce od 3 m i wyżej długie, od 50 cm średn. do 40 cm średn. — zł 130, 25 do 29 cm średn. — zł 65, 30 do 39 cm — zł 90; drewno bukowe: kloce zdrowe tartaczne — zł 50, materjały rżnięte nieobrzynane — zł 100; drewno olchowe: kloce 3 m dług. i wyżej 22 do 29 cm średn. zł 55—40, od 30 cm w odczubie i wyżej — zł 80—50, materjał rżnięty od 2 m dług. i wyżej, 13 mm grub., 10 cm szer. i wyżej — zł 165, 20 mm grub. zł 155, 26 mm grub. — zł 150; drewno brzozowe: kloce wymiary jak przy drzewie olchowem — zł 50, zł 70; drewno osikowe: od 1.10 m dług. i wyżej, do 21 cm w odczubie — zł 45, od 22 do 29 cm w odczubie — zł 65, od 30 cm w odczubie i wyżej — zł 70; drewno opałowe: 10.000 kg drewna przeschniętego bukowego, grabowego i jaworu — zł 350, osikowego — 275, sosnowego — zł 340, jodłowego i świerkowego — zł 275.

# Pierwsza Polska Powszechna Wystawa Łowiecka przy PWK.

Zbliża się dzień otwarcia Powszechnej Wystawy Krajowej a i równocześnie otwarcia Pierwszej Polskiej Powszechnej Wystawy Łowieckiej, mieszczącej się w specjalnie dla jej celów wybudowanym pawilonie na terenie działu rolniczego, przez niestrudzonego, a sprawie naszej łowieckiej niezwykle oddanego architekta Müllera z Poznania.

Jak już donosiliśmy, udział w Komitecie Honorowym tejże wystawy, raczyli przyjąć: Minister rolnictwa Karol Niezabytowski, wojewoda poznański hr. Dunin-Borkowski, prezes Centr. Zw. Pol. Stow. Łow. Juljusz hr. Bielski, naczelny dyrektor P. W. K. b. wojewoda pomorski dr. Wachowiak, wiceprezes Centr. Zw. Pol. Stow. Łow. Stanisław Lilpop, wiceprezes Małopolskiego Towarzystwa Łowieckiego ordynat Czarkowski-Golejewski, Zdzisław hr. Tarnowski, referent łowiectwa przy Ministerstwie Rolnictwa Juljan Ejsmond, prezydent Wlkp. Izby Rolniczej Wiktor Szulczewski, Władysław Janta-Połczyński, prezydent Poznańskiego Banku Ziemstwa Kredytowego Józef Żychliński, generał broni w st. sp. Kazimierz Raszewski, generał Antoni Unrug, Zygmunt hr. Kurnatowski, rektor U. P. prof. dr. Edward Niezabitowski, dyrektor Depart. Leśn. przy Min. Roln. Miklaszewski, prof. Wacek ze Lwowa, Książe Andrzej Lubomirski z Przeworska, dyrektor Lasów Państw. w Poznaniu Grzegorzewski, Stanisław Zaborowski z Warszawy, dyrektor Działu Rolniczego P. W. K. dyr. Konopiński.

Organizacją wystawy zajmuje się Komitet Wykonawczy, składający się ze ścisłego Zarządu W. Z. M. pp. Władysława Kostro, Henryka Górskiego, Stefana Leporowskiego, kierownika biura, członków Związku oraz osób poza Związkiem stojących z prezesem ppłk. rez. Konstantym Chłapowskim na czele.

Komitet Wykonawczy podzielił swe czynności pomiędzy kilka komisji a mianowicie: organizacyjną, naukową, finansową, puszkarską i propagandową.

Dzięki niestrudzonej pracy Komitetu Wykonawczego, oraz poszczególnych komisji długo oczekiwana Pierwsza Polska Powszechna Wystawa Łowiecka przedstawi całe-

mu światu rozwój naszego, odwieczną tradycją, kulturą i etyką wysoko posatwionego łowiectwa, a i również będzie jedną z największych atrakcji tej wielkiej imprezy narodowej, którą jest Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu.

## SPRAWOZDANIA HANDLOWE

### RYNKI KRAJOWE.

**Wyniki sprzedaży drewna użytkowego i opałowego w nadleśnictwach państwowych.**

**Nadleśnictwo Państwowe Zamrzenica D. L. P. Bydgoszcz**
Licytacja w dniu 23. kwietnia 1929 r.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Sosna | II kl. | za m3 | 50.08 | zł |
| „ | III „ | „ | 40.54 | „ |
| „ | IV „ | „ | 35.23 | „ |
| „ | szczapy opałowe | za mp. | 19.84 | „ |
| „ | wałki „ | „ | 16.05 | „ |

**Nadleśnictwo Państwowe Gniewkowo D. L. P. Bydgoszcz.**
Licytacja w dniu 25. kwietnia 1929 r.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Sosna | I kl. | za m3 | 62.98 | zł |
| „ | II „ | „ | 51.40 | „ |
| „ | III „ | „ | 40.39 | „ |
| „ | IV „ | „ | 32.48 | „ |
| „ | szczapy opałowe | za mp. | 12 58 | „ |
| „ | wałki „ | „ | 8.15 | „ |

**Nadleśnictwo Państwowe Gołąbki D. L. P. Poznań.**
Licytacja w dniu 7. maja 1929 r.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Dąb | drągi I kl. | za sztk. | 6.70 | zł |
| „ | „ III „ | „ | 2.05 | „ |
| Buk | „ III „ | „ | 1.54 | „ |
| Brzoza | „ I „ | „ | 4.60 | „ |
| Sosna † | I kl. | za m3 | 47.00 | „ |
| „ † | II „ | „ | 43.00 | „ |
| „ | II „ | „ | 50.70 | „ |
| „ | III „ | „ | 41.00 | „ |
| „ | drągi I kl. | za sztk | 5.25 | „ |
| „ | „ II „ | „ | 3.70 | „ |
| „ | „ III „ | „ | 2.60 | „ |
| „ | szczapy opałowe | za mp. | 14.90 | „ |
| „ | wałki „ | „ | 11.50 | „ |

**Nadleśnictwo Państwowe Oborniki D. L. P. Poznań.**
Licytacja w dniu 8. maja 1929 r.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Brzoza | szczapy opałowe | za mp. | 16.00 | zł |
| Sosna | żerdzie II kl. | za sztk. | 2.32 | „ |
| „ | szczapy opałowe | za mp. | 16.00 | „ |

## WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

**2000 morgów lasu spłonęło w Lublinieckiem.** Dnia 7-go maja rano w miejscowości Czarny Las, w powiecie lublinieckim, wybuchł pożar w lesie, będącym własnością Państwa. Pożar trwał przez cały dzień. Spłonęło około 2.000 morgów młodego drzewostanu. Szkoda znaczna. Przyczyna pożaru nieustalona. W gaszeniu ognia brały udział liczne miejscowe straże pożarne, oraz miejska straż pożarna z Lublińca, a nadto 74 pp. Na miejsce pożaru przybył starosta dr. Zaleski.

**Pożar lasu.** Straty wynoszą ponad 50 tys. zł. Widownią groźnego pożaru była w poniedziałek okolica Ostrowa. W pobliżu strzelnicy, opodal miasta, zapalił się las książęcy, własność Radziwiłłów, przyczem pastwą płomieni padło około 200 morgów magdeburskich lasu dziesięcio- do osiemdziesięcioletniego. Straty ocenia się conajmniej na 50 tys. zł.

Przyczyny powstania pożaru nie ustalono. Jest uzasadnione podejrzenie, że ogień podłożył z zemsty nieznany zbrodniarz.

### KOMUNIKAT

Przy zarządzie Oddziału Poznańskiego utworzono poradnię dla wycieczek leśników, członków Związku Zaw. Leśn. w Rz. P., na Powszechną Wystawę Krajową. Kierownikiem poradni mianowany został członek Zarządu Oddziału kol. Fröhlke, referent Dyrekcji Lasów Państw. w Poznaniu, Gołębia 1, do którego prosimy zwracać się po informacje w kwestjach, nieobjętych broszurą pod tytułem: „Dlaczego i jak należy zwiedzić P. W. K. w Poznaniu“, a którą to broszurę przesłaliśmy wszystkim zarządom Oddziałów wzgl. wyślemy na żądanie poszczególnym kołom, organizującym samodzielnie wycieczki.

Za Zarząd Oddziału:
P r z y b y l s k i, przewodniczący.

Redaktor odpowiedzialny W. Syrokomla-Syrokomski za dział ogłoszeń i administrację wydawnictwa St. Schlage. Czcionkami Drukarni Rynku Drzewnego T. z o. p. Poznań, ulica Wielkie Garbary nr, 20.